

Kort historisk sammendrag om Gullgruvene på Bømlo

Ved Tom Hoel

- Første gullfunn 1862 på kobberskjerpet «Modumgruva». Solgte stoffen til bergmester T. Dahll for kr. 8,-.
- I 1870 fant Amund Helland gull i sivolvelkis i Harald Hårfagres Gang.
- I 1882 ble gullet «gjenoppdaget» av telegrafistene Reitan & Hansen fra Haugesund i Storhougen Grube. I oktober 1883 fant de ½ kg rent gull. Dette medførte skjerpefeber, og i 1884 var det innmeldt 350 skjerp. På det meste var det 1000-1200 skjerp på en gang.
- All drift innstilt i 1899.
- Deretter gjenopptatt i 1906 av The King Haakon Gold Mines LTD, drift til 1910.
- Sommeren 1916 ble det holdt auksjon over gjenværende eiendeler & utstyr. Slutt på all drift.
- Oscar Gold Mining Co.*
Opprettet i 1883? £ 75.000,-
Drift startet 5/4-1884.
Opphørt p.g.a. manglende driftskapital våren 1886.
Gikk over til:
The New Oscar Gold Company LTD.
Startet juli-1886 m/£ 40.000,-
Drift i 1897.
Gikk over til:
The Oscar Gold Company LTD.
Startet i 1887/88 m/£ 25.000,-
Fordelt på 100.000 aksjer á 5 SH.
Hovedkontor i London.
Eneste selskap med drift i 1892-1893-1894.
- Bømmeløens Forenede Grubekompagnier.*
Drift ihvertfall fra 1884 (19/8-84).
Aksjetegning i februar 1885.
Drift i 1885-1886. Liten drift i 1887.
Gikk over til:
Bømmeløens Bergverkselskab.
I 1888 2. kvartal. Generalforsamling: 14/12-1888.
Aksjetegning fra 15/10-1888.
Solgt til *Risvig Grubekompagni* 19/7-1889. Aksjekapital kr. 500.000,-
Jonasens Gruber.
1883 Haugesundsgangen.
Eier var Madam Jonassen, hotelleier i Haugesund.
Overtatt i 1888 av et «væsentlig engelsk selskap» som fortsatte på Haugesundsgangen.
The Haugesund Gold Mining Syndicate's Drift.
Startet i 1890 m/£ 350,-
Drift gjenopptatt fra 1/8-1890.
The Bremnæs Gold Company LTD.
Startet 1894/1895, engelsk kjøpt opp Bømmeløens Bergverkselskabs Bo & Gruver.
Eneste selskap m/drift i 1895, 1896, 1897, 1898.
- Drev Hodgkinsons Grube (Risvig Grube) kjøpt av Oscar Gold Co, LTD?
The King Haakon Gold Mines LTD (Armstrong, Newcastle)
Engelsk selskap, dannet i 1906.
Drift i 1907, 1908, 1909, 1910.
Driftsstans i juli 1910.
Solgt i 1914 til 3 nordmenn for £ 1.000,-
Auksjon sommeren 1916 over eiendeler, redskaper & utstyr.
Vestlandske Grubeselskap.
Dannet med en kapital av 100.000,- i 1883.
Opphørt 1884?
A. Melings Skjærp.
1883.
J. Jørgensens Skjerp.
1883.
Solgt i 1884?
Bergens Grubeselskap. 1883.